

Số: 62/CCTS-KT

Tuyên Quang, ngày 13 tháng 4 năm 2015

V/v hướng dẫn phòng hạn hán, nắng nóng và lụt, bão, giảm nhẹ thiên tai trong nuôi trồng thủy sản năm 2015

Kính gửi:

- Phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện;
- Phòng Kinh tế thành phố;
- Trạm Khuyến nông các huyện, thành phố;
- Trung tâm Thủy sản.

Theo dự báo của Trung tâm Khí tượng Thủy văn Trung ương, năm 2015 tình hình thời tiết có nhiều diễn biến phức tạp. Để hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại có thể xảy ra trong nuôi trồng thủy sản. Chi cục Thủy sản đề nghị Phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện, Phòng Kinh tế thành phố, Trạm Khuyến nông các huyện, thành phố và Trung tâm Thủy sản hướng dẫn cho các tổ chức và cá nhân trên địa bàn quản lý thực hiện tốt các biện pháp phòng, chống hạn hán, nắng nóng và lụt, bão, giảm nhẹ thiên tai trong nuôi trồng thủy sản và làm tốt công tác vệ sinh thú y thủy sản như sau:

I. Phòng chống hạn hán, nắng nóng

1. Đối với nuôi cá ao:

- Có các giải pháp giữ mức nước trong ao nuôi, đảm bảo mức nước trong ao từ 1,5m trở lên;
- Căn cứ số lượng cá trong ao để cho cá ăn hợp lý, bổ sung từ 20 - 30 mmg Vitamin C/kg cá nuôi, trộn đều vào thức ăn cho cá ăn để tăng sức đề kháng;
- Vào những ngày nắng nóng trên 35°C chủ động giảm lượng thức ăn xuống còn 60-70% so với bình thường và cho cá ăn các loại thức ăn đảm bảo chất lượng;
- Cho cá ăn vào thời điểm mát trong ngày (sáng từ 7- 8h, chiều từ 17 - 18h); loại bỏ hết thức ăn thừa, cành, lá cây, cá chết ra khỏi ao nuôi;
- Cải thiện môi trường ao nuôi bằng cách tể nước vôi loãng liều lượng từ 1-2kg/100m³ nước (thời điểm tể vôi vào sáng sớm hoặc chiều mát);
- Che phủ một phần diện tích ao nuôi (30% diện tích) để làm chỗ trú ẩn, tránh nắng nóng cho cá (bèo tây, lưới đen, dàn mướp, dàn bầu...);

- Đối với những ao nuôi môi trường bị ô nhiễm, đáy ao quá nhiều bùn bẩn, phải có kế hoạch vét, hút bớt bùn bẩn vào thời điểm có nhiệt độ thấp hơn 30 °C, sau đó sử dụng hóa chất BKC80 liều lượng 1lit/1.000m³ nước, kết hợp với việc sử dụng máy bơm nước để tăng hàm lượng oxy;

- Không xả thải, chất thải chăn nuôi, chất thải sinh hoạt xuống ao nuôi;

- Những ao nuôi cá đã đạt cỡ thu hoạch cần chủ động thu tỉa để giảm mật độ nuôi hoặc thu toàn bộ vào thời điểm thích hợp.

2. Đối với lồng nuôi:

- Hạ sâu lồng nuôi để đảm bảo mực nước trong lồng nuôi > 1,5 m;

- Bổ sung Vitamin C vào khẩu phần ăn với liều lượng từ 20 - 30 mg Vitamin C/kg cá nuôi để tăng sức đề kháng bệnh và khả năng chống chịu nóng cho cá;

- Khi nhiệt độ nước > 35°C giảm lượng thức ăn xuống còn 60 -70% so với bình thường và cho cá ăn các loại thức ăn đảm bảo chất lượng.

II. Phòng chống lụt bão

1. Đối với ao, đầm nuôi cá ở cốt ≤ 25m:

Những ao đầm ở vùng thấp dưới cốt nước 25 m phải chủ động thu hoạch sớm trước khi mưa lũ tràn về và có kế hoạch chuẩn bị giống để tiếp tục thả nuôi vụ sau vào tháng 9.

2. Đối với ao, đầm nuôi cá ở cốt ≥ 25m:

- Trước mùa mưa bão người nuôi cần phải kiểm tra lại bờ ao, cống ao nuôi và tu bổ lại cho chắc chắn đảm bảo giữ được nước, không rò rỉ. Cần phát quang cành, cây xung quanh bờ ao, để tránh cành lá rơi vào ao làm ô nhiễm ao nuôi và phòng tránh khi có gió lớn cây đổ có thể làm vỡ bờ ao làm thất thoát cá.

- Đặt những ống xả tràn để xả nước khi nước trong ao quá lớn hoặc chủ động tháo nước trong ao; dọn sạch đăng cống để nước thoát nhanh. Những vùng diện tích nuôi lớn có thể cắm đăng hình chữ V để tăng diện tích thoát nước, giúp nước chảy nhanh, phòng nước tràn bờ cá sẽ đi theo ra ngoài. Chuẩn bị lưới, đăng chắn, dụng cụ, cuốc xẻng để gia cố sửa chữa hệ thống bờ ao, cống ao khi có tình huống xấu xảy ra.

- Đối với các hồ chứa của hộ gia đình cần phải nạo vét mương thoát, các cống xả và đập tràn phải kiểm tra và làm thêm đăng chắn 2 lớp, lớp bên trong chắn rác bẩn để nước thoát nhanh không bị tràn bờ, lớp bên ngoài để chắn cá không cho cá thất thoát.

3. Đối với ruộng lúa kết hợp nuôi cá:

- Trước mùa mưa bão, để đảm bảo an toàn cho ruộng nuôi, cần gia cố, tu sửa ruộng nuôi và tính thời vụ nuôi hợp lý. Nếu tôm, cá đạt đến kích cỡ thương phẩm nên thu hoạch sớm.

- Ruộng nuôi phải có bờ bao chắc chắn không rò rỉ và cao hơn mực nước lũ cao nhất hàng năm tối thiểu 0,5m để vượt lũ, xung quanh ruộng nuôi phải bố trí nhiều cống thoát nước, tùy thuộc vào diện tích của ruộng nuôi để bố trí số lượng cho phù hợp, trên bờ ruộng cần có lưới vây xung quanh ruộng nuôi. Hàng ngày kiểm tra lưới để khắc phục trường hợp lưới rách hoặc nước chảy làm rỗng dưới chân lưới cá sẽ thất thoát.

- Thường xuyên kiểm tra hệ thống cống, bờ vùng, đắp lại những nơi xung yếu chống nước tràn qua bờ. Dọn sạch đặng cống, nạo vét mương rãnh để nước thoát nhanh đề phòng tắc nước gây tràn bờ. Những vùng nuôi cá ruộng diện tích lớn có thể cắm khai thác cá bằng đặng lưới hình chữ V, như vậy sẽ làm ngăn cản dòng chảy đồng thời giảm diện tích thoát nước. Cần chuẩn bị máy bơm nước để tiêu nước khi cần thiết.

4. Đối với nuôi cá lồng bè:

- Đối với nuôi lồng bè trên sông, hồ phải kiểm tra lại lồng bè, tu sửa lại những nơi xung yếu bảo đảm lồng vững chắc, di chuyển lồng về nơi neo giữ an toàn. Nếu không di chuyển được cần hạ thấp lồng bè xuống để giảm bớt sóng đánh làm hư hỏng lồng, đối với lồng lưới cần phải đậy nắp lồng để tránh cá thất thoát.

- Vệ sinh lồng sạch sẽ và thông thoáng để thoát nước được nhanh. Kiểm tra lại lồng bè, gia cố lại hệ thống dây neo, phao lồng và di chuyển vào những nơi kín gió, có dòng chảy nhẹ để tránh khi gió bão lớn làm vỡ lồng. Những nơi có dòng chảy lớn phải dùng những tấm sắt hàn thành hình mũi thuyền chắn phía trước khu lồng bè nuôi cá để ngăn bớt dòng chảy mạnh trực tiếp lên lồng cá nuôi và tránh bị cây gỗ lớn va đập.

5. Đối với công tác vệ sinh thú y:

- Đối với nuôi trồng thủy sản trong các ao, hồ, đầm cần phải rắc vôi quanh bờ phòng trôi phèn xuống nước làm biến động pH ao nuôi, bón vôi xử lý môi trường nước định kỳ 15 ngày/lần với liều lượng 2kg/100 m³ nước.

- Đối với nuôi cá lồng, bè trên sông, hồ phải thường xuyên treo túi vôi với liều lượng 4kg/10m³, vệ sinh lồng bè theo định kỳ hàng tuần; trước mùa mưa lũ cần phải phòng bệnh cho cá bằng cách trộn Vitamin C vào thức ăn với liều lượng từ 20- 30mg/1kg cá nuôi để tăng sức đề kháng cho cá.

- Đối với những vùng nuôi thâm canh năng suất cao nên tăng thời gian chạy sục khí để tránh thiếu ôxy và tránh hiện tượng phân tầng nước ao nuôi. Đồng thời cần chuẩn bị máy phát điện, máy sục khí để phòng khi điện lưới bị mất.

- Trước, trong và sau mùa mưa bão cần phải cho các đối tượng thủy sản nuôi ăn thức ăn có độ đậm cao và tăng cường bổ sung Vitamin C và các khoáng chất vào thức ăn để tăng sức đề kháng. Trong mùa mưa lũ cần phải chuẩn bị dự trữ đầy đủ thức ăn tinh và thức ăn xanh cho các đối tượng

nuôi, đảm bảo về số lượng và chất lượng, đặc biệt thức ăn tinh không được ẩm mốc.

- Khi mùa mưa lũ xảy ra phải tiến hành kiểm tra chất lượng nước trong ao nuôi để có các biện pháp điều chỉnh phù hợp như: Bón vôi để ổn định môi trường nước, điều chỉnh màu nước hoặc có thể thay nước khi cần thiết.

6. Đối với khai thác thủy sản:

Thường xuyên theo dõi, cập nhật diễn biến mực nước lũ trên các sông, hồ và tình hình mưa bão trên các phương tiện thông tin đại chúng. Khi có thông báo về các đợt bão, lũ yêu cầu các tổ chức, cá nhân không được ra sông, hồ khai thác thủy sản dưới mọi hình thức, đồng thời đưa tàu thuyền về nơi neo đậu an toàn để tránh thiệt hại về người và tài sản của các ngư dân ven sông, hồ.

7. Về công tác giống thủy sản:

Đối với Trung tâm Thủy sản và các cơ sở sản xuất, kinh doanh giống thủy sản phải chủ động bảo vệ đàn cá bố mẹ và cá giống như giảm bớt mức nước trong ao, kiểm tra và tu sửa lại bờ, cống ao và đặng chắn, nạo vét các kênh mương để nước thoát nhanh. Nếu trường hợp mưa lũ lớn có thể thu giữ cá ông bà, bố mẹ và cá giống trong các giai, trảng cho đến khi đã an toàn. Nếu có điều kiện nên di chuyển giống lên những ao có cao trình cao hơn để bảo vệ đàn giống. Cần chủ động dự trữ con giống để đáp ứng nhu cầu nuôi cá thương phẩm của nhân dân sau mùa mưa lũ.

8. Công tác dự phòng ứng cứu:

- Thả nuôi đúng thời vụ và có kế hoạch thu hoạch sớm trước mùa mưa bão.

- Cần theo dõi thường xuyên thông báo diễn biến mực nước lũ trên các con sông, hồ chứa và tình hình mưa bão trên các phương tiện thông tin đại chúng để có biện pháp bảo vệ thủy sản nuôi một cách có hiệu quả.

- Vào mùa mưa bão, các tổ chức cá nhân nuôi trồng thủy sản cần sửa chữa và giăng néo lại chòi canh và các công trình phụ trợ khác được chắc chắn. Cần kiểm tra và tu sửa lại hệ thống cống cấp, thoát nước để thay nước sạch cho ao nuôi khi cần thiết.

- Kiểm tra và sửa chữa lại hệ thống điện để đảm bảo an toàn khi có gió bão. Các chòi canh, lồng nuôi cần được trang bị đèn pin, phao cứu sinh, chuẩn bị thuyền máy để hỗ trợ khi cần thiết. Người nuôi thủy sản tuyệt đối không được ở lại trên các chòi canh, lồng bè nuôi khi có bão đổ bộ vào.

- Nếu trường hợp xảy ra tai nạn cần phải báo ngay cho các tổ chức, cá nhân trong vùng, chính quyền địa phương và các cơ quan chức năng trên địa bàn xảy ra tai nạn để có biện pháp ứng cứu kịp thời.

Trên đây là một số biện pháp phòng, chống hạn hán, nắng nóng và lụt, bão, giảm nhẹ thiên tai năm 2015. Chi cục Thủy sản, đề nghị Phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện, Phòng Kinh tế thành phố, Trạm khuyến nông các huyện, thành phố và Trung tâm Thủy sản hướng dẫn cho các tổ chức, cá nhân thực hiện có hiệu quả, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại có thể xảy ra./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Sở Nông nghiệp và PTNT (Báo cáo);
- Lãnh đạo CCTS;
- Trang thông tin của Sở;
- Lưu: VT, KT.

**KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG**

Trần Văn Hải